

ŠKOLNÍ PROGRAM
EVVO
MŠ VESTEC

2021 – 2024

(3. aktualizace ŠP EVVO)

Aktualizace současného stavu EVVO ve škole

V současné době má MŠ Vestec 5 tříd s celkovým počtem 118 dětí. Výchovně-vzdělávací činnosti zajišťuje 10 pedagogů, 6 asistentů pedagoga a paní ředitelka.

Z programu „Zahrada jako přírodní učebna“, vyhlášená KÚ Středočeského kraje je školní zahrada vybavena pro podporu environmentální výchovy následujícími prvky: 3 dřevěnými vyvýšenými záhony, hmyzími domečky, hmatovou stezkou (různé přírodní materiály), pítkem, zahradním domkem pro zahradnické nářadí a dřevěnými lavičkami. Ve školním roce 2017/2018 se nám podařilo pořídit na školní zahradu dvoukomorový kompostér.

Ke stávajícímu výukovému materiálu pro EVVO získaného z projektu s „Mrkvičkou na zkušenu“ přibyly do každé třídy publikace zaměřené na environmentální výchovu („Z larvy včela, z kukly motýl“, „Z vejce slepice, ze semínka slunečnice“, „Z jehněte ovce, z pulce žába“, „Pod vodní hladinou“, „V trávníku“ a „V korunách stromů“). Dále pak za účast v plnění úkolů Pavoučka Duháčka za školní rok 2020/2021 získala každá třída dva kapesní mikroskopy. Školní knihovna byla rozšířena o publikaci „Atlas ptáků.“

Dlouhodobé výchovně vzdělávací a organizační cíle v oblasti EVVO pro rok 2021 – 2024

Výchovně vzdělávací cíle

Dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle jsou zpracovány na dobu tří let. Cílem Školního programu EVVO je podpora environmentální výchovy. Výchovně vzdělávací činnosti EVVO by měly podpořit zájem dětí, pedagogů, rodičů i veřejnosti nejen o své zdraví, ale i o zdraví přírody okolo nás.

Od školního roku 2020/2021 má naše Mateřská škola nový školní vzdělávací program: **„Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce.“** Robert Fulghum **aneb „S pavoučkem Duháčkem poznáváme svět od jara do zimy.“** Stávající výchovně vzdělávací program na další tříleté období 2021 – 2024 byl sestaven na základě evaluace od školního roku 2021/2022 po projednání s paní ředitelkou a členky našeho EVVO týmu s názvem **„Pavoučkův život v ročních obdobích.“** Jednotlivé části programu se vzájemně prolínají v návaznosti na roční období a vychází ze čtyř integrovaných bloků JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA. Každý integrovaný blok má nabídku podtémat, která se k danému bloku váže. Cílem tříletého programu je:

- Prohlubování kladného vztahu dětí k přírodě
- Utváření pozitivního vztahu dětí k přírodě v okolí MŠ
- Osvojení si poznatku o vývoji a změnách v přírodě
- Vnímání přírody všemi smysly, pozorování její krásy a rozmanitosti
- Utváření zájmu dětí o vlastní zkoumání a objevování

Výchovně vzdělávací činnosti environmentální výchovy budou realizovány společně s pedagogy, koordinátorem EVVO a ředitelkou školy. Tříletý program „Pavoučkův život v ročních obdobích“ bude koordinovat koordinátor EVVO prostřednictvím nápadníků činností, nástěnkami, doporučením vhodné literatury, environmentálních pomůcek, nabídky výukových EV programů apod. Na škole bude dále pracovat ekotým, tvořený z pedagogů a ředitelky školy. Bude se podílet na přípravě akcí s environmentální tematikou pro rodiče a děti, veřejnost, prezentovat EVVO v mediálním prostředí (Vestecské listy, odborné časopisy, semináře apod.) a koordinovat zapojení EVVO do činností své kmenové třídy.

Organizační cíle

Dlouhodobými organizačními cíli z hlediska EVVO pro další tříleté období jsou:

- Další vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků MŠ
- Materiální, prostorové, finanční zajištění EVVO
- Spolupráce s organizací EKO-KOM (Tonda Obal, Mladší Tonda Obal)
- Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu
- Spolupráce školy s okolím

1 DLOUHODOBÉ VÝCHOVNĚ - VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1.1 PROHLUBOVÁNÍ KLADNÉHO VZTAHU DĚTÍ K PŘÍRODĚ

1.1.1 Získávání zkušeností s neživou přírodou a jejími vlastnostmi (písek, kameny, půda)

Očekávané výstupy k 1.1.1

- Dítě pozná a pojmenuje některé druhy neživé přírody (písek, kámen, půda) a jejich vlastnosti
- Dítě rádo využívá neživou přírodu (kameny, písek, hlínu) ke svým hrám
- Dítě vysvětlí úměrně svému věku význam neživé přírody pro život

Prostředky k 1.1.1

- Sběr různých kamenů a jejich vystavení v prostorách MŠ
- Zkoumání vlastností písku, půdy a kamenů

- Pokusy s jednotlivými druhy neživé přírody (tvrdost kamenů, sypkost písku, mazlavost hlíny)
- Psaní do písku
- Modelování z hlíny
- Pozorování drobných živočichů v půdě, pod kameny, pod dřevem
- Péče o školní záhony
- Výsev semínek do různých typů zeminy (píscitá, jílovitá, rašelina) a pozorování, kde se semínkům nejlépe daří a vzejdou
- Návštěva a využívání přírodního hřiště (oblázky) – každá třída 2x měsíčně
- Zkoumání kamenů, půdy a písku pod lupou a pod mikroskopem – každá třída minimálně 1x ročně
- Stavby z kamenů, písku, hlíny
- Porovnávání kamenů podle tvaru a velikosti
- Četba knihy „Kamínek“
- Škola v přírodě
- Návštěva SEV Toulcův dvůr (EVP „Za pokladem Země“)

Metody hodnocení k 1.1.1

- Výstavka kamenů v prostorách MŠ
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti dětí
- Komunitní kruh a diskuse
- Vyhodnocení fotodokumentace

1.1.2 Prohlubování citlivého vztahu k živočichům

Očekávané výstupy k 1.1.2

- Dítě se zájmem pozoruje ptactvo a povídá si o něm
- Dítě rádo pozoruje hmyz a výtvarně ho ztvárňuje
- Dítě se zájmem pozoruje drobné živočichy pod kameny, dřevem a v trávě
- Dítě pozná a pojmenuje pět živočichů žijících v půdě, v trávě nebo na zahradě (např. žížala, mnohonožka, stonožka, stínka, svinka, pavouk, mravenci, slunéčko sedmítečné, slimák, šnek, včela, čmelák, motýl, myši, krtek, ježek)
- Dítě vymodeluje drobného živočicha z modelíny
- Dítě zazpívá písničku o některém drobném živočichovi (Včelka, Tancovala žížala, Včelí medvídci, Komáři se ženili)
- Dítě respektuje právo na život každého živého tvora

Prostředky k 1.1.2

- Pozorování drobných živočichů s využitím krabičkové lupy a lupy – průběžně během roku
- Pozorování uhynulých drobných živočichů pod mikroskopem – každá třída 1x ročně
- Pozorování drobných živočichů vyskytujících se v kompostéru – průběžně během roku
- Pozorování drobných živočichů pod kameny a pod dřevem – průběžně během roku
- Pozorování rozkladu rostlinného a biologického odpadu na kompostéru – průběžně během roku
- Pozorování ptactva na školní zahradě (špačkové-na jaře na trávě na zahradě, kosi, sýkory, stehlíci, vrabci, straky) – průběžně během roku
- Příkrmování ptactva do krmítek na školní zahradě – prosinec až březen
- Pozorování ptactva při vycházkách (žluna zelená, strakapoud, straka, sojka, sýkory, vrabci, stehlíci, kachna divoká, lyska černá, labuť – průběžně během roku
- Dokrmování vodního ptactva vhodným krmivem (oves, pšenice, žito, kukuřice, hrášek, rýže, ptačí zob, hlávkový salát) – zimní měsíce
- Návštěva SEV Toulcův dvůr (EVP „Jako včelky v úle“, „Zahrada plná života“, „Co se děje na kompostu“)
- Návštěva CEV Říčany (EVP „Šťourové v lese“, „Skřítek a zvířátka“, „Po stopách víly Podzimměnky“)
- Modelování různých živočichů
- Příprava lojových šišek k příkrmování ptáků v zimě – v zimních měsících
- Péče o školní květinové záhony (pletí, zálivka) – potrava pro opylovače
- Práce s didaktickými pomůckami (klíč k určování půdních bezobratlých živočichů)
- Pozorování hmyzího domečku na školní zahradě – průběžně během roku
- Četba příběhů (Ferda Mravenec, Včelí medvídci, Mizící hmyzíci, Jde sem lesem)
- Puzzles s vývojem včely, mravence
- Vytvoření a pozorování žížaliště ve třídě (dvě pětilitrové sklenice s vrstvami písku a hlíny-jedna bez žížal, druhá se žížalami) – na jaře
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Zpěv písniček o živočiších (např. Včelka, Tancovala žížala, Včelí medvídci, Běží liška k Táboru...)
- Dramatizace příběhu (Polámal se mraveneček)
- Simulační hra – včelky
- Škola v přírodě

Metody hodnocení k 1.1.2

- Vyhodnocení pracovních listů
- Rozbor pozorovacích aktivit
- Komunitní kruh a diskuse
- Fotodokumentace

1.1.3 Seznámení dětí se zahradními bylinkami a okrasnými rostlinami

Očekávané výstupy k 1.1.3

- Dítě se zájmem pozoruje zahradní bylinky a okrasné rostliny a povídá o nich
- Dítě umí pečovat o rostliny a vyjmenuje činnosti zahradníka potřebné pro zdárný růst rostlin
- Dítě pozná a pojmenuje tři druhy zahradních bylin
- Dítě pozná a pojmenuje tři druhy okrasných rostlin
- Dítě vysvětlí rozdíl mezi bylinkami a okrasnými rostlinami

Prostředky k 1.1.3

- Ukázka některých jarních cibulovin – březen
- Pozorování klíčení semen – jarní měsíce
- Vytvoření herbáře – průběžně během roku
- Sazení jarních cibulovin (krokusy, narcisy, tulipány) - březen
- Výsev semen bylinek (pažitka, petrželka, máta) – jarní měsíce
- Zalévání bylin a rostlin – průběžně od jara do podzimu
- Pozorování růstu bylin a rostlin - celoročně
- Pozorování částí rostlin pod lupou a pod mikroskopem – každá třída 1x ročně
- Okopávání a pletí bylin a rostlin
- Kimova hra
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Sběr bylin, jejich sušení, vaření
- Práce s didaktickými pomůckami – klíč k určování zahradních rostlin
- Prohlížení encyklopedií a obrázků
- Pozorování opylovačů na rostlinách

Metody hodnocení k 1.1.3

- Vytvořený herbář
- Komunitní kruh a diskuse
- Fotodokumentace
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti

1.1.4 Upevňování citlivého vztahu k přírodě

Očekávané výstupy k 1.1.4

- Dítě má rádo pobyt venku
- Dítě se chová ohleduplně v přírodě
- Dítě si všimá změn v přírodě v návaznosti na roční období
- Dítě pomáhá pečovat o školní zahradu
- Dítě neodhazuje odpadky na zem

Prostředky k 1.1.4

- Pedagogové svým chováním a jednáním jdou dětem příkladem – po celý rok
- Pozorování změn v přírodě (školní zahrada, okolí MŠ) – průběžně během roku
- Pozorování „našeho stromu“ během roku – každá třída má „svůj“ strom a pozoruje průběžně v jednotlivých ročních obdobích (kvetení, olistění, opadávání listů, bez listů) – průběžně celý rok
- Tvoření z přírodnin během pobytu venku
- Zalévání vrbových přírodních prvků
- Zalévání zeleninových, bylinkových a květinových záhonků
- Poznávání květin a bylin podle vůně – v jarních a letních měsících
- Ochutnávka „sklízň“ ze školních záhonků (jahody, mrkev, salát, máta, pažitka) – léto, podzim
- Hrabání opadaného listí ze stromů na školní zahradě
- Chosení v opadaném listí – vnímání šustění listů při chůzi – na podzim
- Seznamování se s vůní rozemnutých listů, vůní jehličí, vůně bylinek – průběžně celý rok
- Vytvoření škvorníku – v průběhu roku
- Zkoumání přírodnin pomocí hmatu – na vycházkách, v jednotlivých třídách
- Pozorování rozkladu rostlinného a biologického odpadu na kompostéru – průběžně celý rok
- Ekodivadlo „Ze života včel“ – do konce 6/2024
- Volné hry dětí během pobytu na školní zahradě s využitím přírodních prvků
- Návštěva CEV Říčany (EVP „Do lesa s Habřílkem“, „Šťourové v lese“)
- Návštěva SEV Toulcův dvůr (EVP „Jako včelky v úle“, „Lesní království MŠ“)
- Škola v přírodě
- Prohlížení encyklopedií a knížek

Metody hodnocení k 1.1.4

- Fotodokumentace
- Vytvořený škvorník
- Přibývání odpadu na kompostéru – listů a následný rozklad odpadu

1.2 UTVÁŘENÍ POZITIVNÍHO VZTAHU DĚTÍ K PŘÍRODĚ V OKOLÍ MŠ

1.2.1 Utváření kladného vztahu dětí k místnímu Vesteckému rybníku

Očekávané výstupy k 1.2.1

- Dítě si rádo hraje v okolí Vesteckého rybníka
- Dítě sleduje život v okolí Vesteckého rybníka v průběhu celého roku a všímá si jeho proměn
- Dítě ve spolupráci s učitelem a dalšími dětmi přichází na to, jak může prospět životu a zlepšit prostředí v okolí Vesteckého rybníka
- Dítě vypráví o tom, co prožilo v okolí Vesteckého rybníka
- Dítě pozná a pojmenuje tři druhy ptáků žijících v blízkosti Vesteckého rybníka

Prostředky k 1.2.1

- Vyprávění o vodníkovi Vestíkovi a jeho přátelích
- Vycházky k Vesteckému rybníku – během celého roku, každá třída minimálně 1x za dva týdny
- Celoroční pozorování života u Vesteckého rybníka
- Zamykání Vesteckého rybníka s vodníkem Vestíkem a paní Zimou – na podzim
- Didaktické činnosti a hry k poznávání rybníka (puzzle, hry, pexeso)
- Práce s didaktickými pomůckami (klíče k určování obojživelníků, ryb, vodních živočichů, rostlin)
- Pozorování vodního ptactva během roku (páření, hnízdění, vyvedení mláďat)
- Stavění kachního hnízda z přírodnin na břehu Vesteckého rybníka – na jaře
- Dokrmování vodního ptactva na Vesteckém rybníku vhodným krmivem (oves, pšenice, žito, kukuřice, hrášek, rýže, ptačí zob, hlávkový salát) – v zimních měsících
- Pozorování vývojového stadia žab u Vesteckého rybníka
- Žabí ekohry – procvičování sluchu, zraku
- Pozorování rostlin na hladině a na březích Vesteckého rybníka – průběžně během roku
- Pozorování hladiny Vesteckého rybníka během roku v návaznosti na jednotlivá roční období
- Pozorování vodních živočichů pomocí kelímkových lup
- Vyprávění příběhů o rybách žijících ve Vesteckém rybníku
- Hledání rybích šupinek na břehu Vesteckého rybníka
- Společné sdílení prožitků z okolí Vesteckého rybníka
- Rozhovor s dětmi o Vesteckém rybníku a jeho okolí
- Četba příběhů s tematikou rybníka („Pod vodní hladinou“)
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Poslech CD se zvuky vodních ptáků
- Vyhledávání v encyklopediích

Metody hodnocení k 1.2.1

- Vyhodnocení pracovních listů
- Vyhodnocení výtvarné činnosti
- Fotodokumentace
- Komunitní kruh

1.2.2. Utváření pozitivního vztahu k místní vestecké louce

Očekávané výstupy k 1.2.2

- Dítě si rádo hraje na místní vestecké louce
- Dítě sleduje život na vestecké louce a všímá si proměn v návaznosti na roční období
- Dítě se zájmem pozoruje rostliny a drobné živočichy na vestecké louce
- Dítě vypráví o tom, co zažilo na vestecké louce
- Dítě se chová šetrně k rostlinám
- Dítě pozná a pojmenuje tři vybrané druhy rostlin
- Dítě pozná a pojmenuje tři drobné živočichy žijící na louce
- Dítě pozná a pojmenuje tři druhy hmyzu
- Dítě respektuje právo na život každého živočicha

Prostředky k 1.2.2

- Vyprávění příběhu o víle Evelíně
- Pobyť na vestecké louce – každá třída 1x týdně
- Celoroční pozorování života na vestecké louce – v průběhu celého roku
- Pozorování drobných živočichů pomocí kelímkových lup – každá třída 2x ročně
- Pozorování lučních rostlin pod mikroskopem – každá třída 1x ročně
- Didaktické hry (puzzle, pexeso, kvarteto)
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Environmentální hry (slepá stonožka, šnečí rozcvička, obratný hlemýžď)
- Herbář lučních travin a květín z vestecké louky
- Luční deníček (kreslení rostlin a živočichů, které jsme viděli na vestecké louce)
- Četba příběhů s tematikou louky (V trávníku, Travní víla a rosný panáček, Pohádky z rozkvetlé louky, Ferda Mravenec)
- Práce s didaktickými pomůckami (klíč k určování travin a lučních květín, klíč k určování hmyzu)
- Prohlížení encyklopedií

Metody hodnocení k 1.2.2

- Komunitní kruh
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti
- Fotodokumentace
- Herbář

1.2.3. Utváření citlivého vztahu k místnímu malému vesteckému lesíku

Očekávané výstupy k 1.2.3

- Dítě si užívá pobyt ve vesteckém lesíku
- Dítě sleduje život ve vesteckém lesíku a všimá si jeho proměn během roku
- Dítě se zájmem tvoří z přírodních materiálů (klacíky, šišky, listy)
- Dítě rádo pozoruje a poslouchá ptactvo ve vesteckém lesíku
- Dítě vypráví o tom, co prožilo ve vesteckém lesíku
- Dítě si osvojí pravidla chování a bezpečnosti v lese
- Dítě pozná a pojmenuje dva druhy vybraných jehličnatých stromů z vesteckého lesíka
- Dítě pozná a pojmenuje dva druhy vybraných listnatých stromů z vesteckého lesíka

Prostředky k 1.2.3

- Vyprávění příběhu o lesním skřítkovi Dubáčkovi a jeho malém lesním království
- Pobyt ve vesteckém lesíku – každá třída alespoň 1x za dva týdny
- Stavba domečků pro lesní obyvatele ve vesteckém lesíku (zvířátka, skřítky) – každá třída 2x ročně
- Pozorování listů a jehličí pod lupou a pod mikroskopem – každá třída 1x ročně
- Sběr přírodnin z vesteckého lesíka a vytváření sbírek
- Herbář listnatých a jehličnatých stromů rostoucích ve vesteckém lesíku (větvičky, jehličí, listy)
- Pokusy se šiškami (šiško, umím tě otevřít a zavřít)
- Poznávání a určování přírodnin více smysly (zrak, hmat, čich)
- Pozorování klíčení semen a růstu rostlin (semínka borovice, smrku, žaludy, bukvice)
- Didaktické hry
- Poslech zvuků v přírodě, sluchové hry
- Práce s didaktickými pomůckami (klíč k určování stromů, pexeso, puzzle)
- Četba s tematikou lesa (Jde sem lesem, Jak skřítkové a děti chránili les, Dobrodružství veverka Zrzečky)
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Prohlížení encyklopedií a obrázků

Metody hodnocení k 1.2.3

- Vytvořený herbář
- Komunitní kruh
- Fotodokumentace
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti

1.2.4. Utváření kladného vztahu k ovocným stromům a keřům v sousedství MŠ

Očekávané výstupy k 1.2.4.

- Dítě má rádo pobyt venku
- Dítě si všímá změn v přírodě v návaznosti na roční období
- Dítě pozná rozdíl mezi stromem a keřem
- Dítě pozná podle plodů druh ovocného stromu
- Dítě rádo pozoruje hmyz a ptactvo na ovocných stromech a keřích

Prostředky k 1.2.4.

- Pozorování stromů a keřů – celoročně
- Pozorování hmyzu a ptáků na ovocných stromech a keřích
- Herbář listů ovocných stromů a keřů
- Výtvarné a pracovní činnosti (frotáž listů ovocných stromů a keřů, frotáž kůry stromů, zvířátka a skřítki z listů...)
- Didaktické hry a činnosti k poznávání stromů a keřů (Pexetrio, Sejdeme se u jabloně,...)
- Prohlížení encyklopedií
- Písničky (Měla babka čtyři jabka, Koulelo se koulelo,...)
- Četba příběhu „Do školky na dvorku přišel podzim“ (z knihy Do školky za zvířátky)
- Četba příběhu „Jak se jablíčko chtělo stát hruškou“
- Četba příběhu „Pohádka pod jabloň“

Metody k hodnocení k 1.2.4.

- Vyhodnocení výtvarné činnosti
- Vyhodnocení pracovních listů
- Fotodokumentace
- Komunitní kruh

1.3 OSVOJENÍ SI POZNATKŮ O VÝVOJI A ZMĚNÁCH V PŘÍRODĚ

1.3.1 Uvědomění si změn v přírodě spojených se střídáním čtyř ročních období

Očekávané výstupy k 1.3.1

- Dítě zná a pojmenuje názvy čtyř ročních období
- Dítě vyjmenuje alespoň tři charakteristické znaky jednotlivých ročních období (jaro, léto, podzim, zima)

- Dítě vysvětlí princip střídání ročních období úměrně svému věku
- Dítě se zvládá správně obléci podle ročního období (podle aktuálního počasí)
- Dítě zazpívá písničku k jednotlivým ročním obdobím
- Dítě vysvětlí úměrně svému věku na základě vlastního pozorování proměnu stromu v průběhu roku
- Dítě vysvětlí, proč někteří ptáci odlétají do teplých krajů
- Dítě popíše úměrně svému věku život volně žijících zvířat během roku (v létě a v zimě)
- Dítě vyjmenuje alespoň tři zvířata, která se ukládají k zimnímu spánku
- Dítě zná některé sezónní potraviny

Prostředky k 1.3.1

- Pozorování změn v přírodě (školní zahrada, okolí MŠ) – průběžně během roku
- Pozorování „našeho stromu“ během roku – každá třída má „svůj“ strom a pozoruje průběžně v jednotlivých ročních obdobích (kvetení, olistění, opadávání listů, bez listů) – průběžně celý rok
- Pozorování ptactva – průběžně po celý rok
- Pozorování Vesteckého rybníka
- Vyprávění příběhů o vodníkovi Vestíkovi, víle Evelíně a skřítkovi Dubáčkovi
- Práce s didaktickými pomůckami (puzzle, hry)
- Aktivity spojené se Dnem stromů, Dnem vody, Dnem Země
- Mořena – vyhánění zimy
- Pokusy s vodou (vypařování v létě, zmrznutí v zimě)
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Určování kalendáře počasí – 1x týdně
- Písničky vztahující se k jednotlivým ročním obdobím (Jaro, Včelka, Listopad, Bude zima, bude mráz)
- Četba pohádek z knihy „Veselý rok s pohádkami“
- Četba příběhu „O poslední vlaštovce“ (z knihy Pohádkový dědeček)
- Četba příběhu „Jak Krtek uspával malého ježka, mravence, broučky, jezevce a medvídky“
- Dramatizace příběhu „O řepě“
- Vyhledávání informací v encyklopediích

Metody hodnocení k 1.3.1

- Komunitní kruh
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti
- Fotodokumentace

1.3.2 Seznámení se s vývojovými stadii některých živočichů a rostlin

Očekávané výstupy k 1.3.2

- Dítě respektuje právo na život každého živočicha
- Dítě popíše vývojové stadium žáby
- Dítě umí během her napodobit pohyb některých živočichů v různých stádiích vývoje (např.: žabí skoky, lezení housenky, let motýla, růst rostlinky ze semínka)
- Dítě popíše vývojové stadium mravence
- Dítě popíše vývojové stadium včely
- Dítě popíše vývojové stadium motýla
- Dítě se dokáže při didaktických hrách (na včelky, na motýly) orientovat v prostoru
- Dítě vysvětlí jednoduchou formou rozdíl mezi vývojem ptáků a savců (vejíčko, živé mládě)
- Dítě popíše nebo nakreslí vývoj rostliny (semínko, první lístky, stonek, květ, plod)

Prostředky k 1.3.2

- Vycházky do přírody
- Pozorování žab ve Vesteckém rybníku během celého roku (vejíčka, pulci, žáby)
- Pozorování mravenců pomocí lupy a kelímkové lupy
- Práce s didaktickými pomůckami
- Puzzle s vývojovými stadii žáby, mravence, včely, motýla
- Návštěva Vodního domu ve Vlašimi (EVP – Od vejíčka k žabce)
- Pozorování klíčení semen a růstu rostlin
- Pokusy s rostlinami
- Péče o školní záhonky
- Didaktické hry zaměřené na environmentální výchovu
- Pohybové hry – žabí skoky, let motýla
- Mravenci si hledají svoje mraveniště – rozeznání mraveniště podle vůně
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Četba příběhů s environmentálními náměty (Ferda Mravenec, Včelka Mája, O zvědavém štěňátku, Jak Křemílek a Vochoomůrka zasadili semínko)
- Četba a prohlížení publikací: „Z larvy včela, z kukly motýl“, „Z vejce slepice, ze semínka slunečnice“, „Z jehněte ovce, z pulce žába“
- Písnička s pohybem „Čarodějnice“ (housenka, kukla, motýl)
- CD E.Hradecký – skladba „Semínka“ – cvičení se stuhami
- Vyhledávání informací v encyklopediích

Metody hodnocení k 1.3.2

- Rozhovor a jeho vyhodnocení
- Komunitní kruh
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti
- Fotodokumentace

1.3.3 Seznámení se s významem vody v přírodě

Očekávané výstupy k 1.3.3

- Dítě vysvětlí podle obrázku úměrně svému věku velký koloběh vody v přírodě
- Dítě pozná a pojmenuje různá skupenství vody
- Dítě pozná a pojmenuje některé podoby vody (potok, řeka, rybník, moře)
- Dítě vysvětlí, proč je důležité slunce pro koloběh vody v přírodě
- Dítě vysvětlí úměrně svému věku význam vody pro člověka, rostliny, ostatní živočichy
- Dítě zvládá manipulaci se zahradním náčiním (konvička na zalévání)
- Dítě pečuje o rostliny na školních záhonech (zálivka)

Prostředky k 1.3.3

- Pozorování okolí MŠ (Vestecský rybník, školní zahrada) – během celého roku
- Vycházky do přírody
- Zalévání rostlin na školní zahradě – v letních měsících
- Šetření vodou v umyvárně – průběžně po celý rok
- Šetření vodou při používání WC (malý a velký „šplouch“) – průběžně po celý rok
- Pokusy s vodou v různých skupenstvích
- Poslech CD – skladby Slunce a déšť, Pramínek a řeka (Publikace Zpíváme a nasloucháme hudbě s nejmenšími)
- Četba příběhů s environmentálními náměty (Dobrodružství kapky rosy)
- Didaktické hry zaměřené na environmentální výchovu, ekohry
- Aktivity spojené se Dnem vody
- Výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy
- Metodická publikace „Studánky víly Rozárky“
- Návštěva CEV Říčany (EVP „Voda vodička“)
- Návštěva Vodního domu ve Vlašimi spojená s výukovým programem „Putování s vodní vílou“
- Práce s didaktickými pomůckami, encyklopedie

Metody hodnocení k 1.3.3

- Komunitní kruh
- Vyhodnocení pozorování dětí při činnosti
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti
- Fotodokumentace

2 DLOUHODOBÉ ORGANIZAČNÍ CÍLE

2.1 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

2.1.1 Účast pedagogických pracovníků na semináři zaměřeném na environmentální výchovu – do 06/2024

Prostředky k 2.1.1

- Zmapování konaných seminářů v dostupném okolí – průběžně do 8/2023
- Uspořádání semináře v MŠ Vestec – do 6/2024
- Oslovení lektorů EVVO pro seminář konaný v MŠ Vestec (zájem o lektorování, finanční náklady) - do 8/2023
- Každý pedagogický pracovník se v průběhu šk.roků 2021/2022 až 2023/2024 zúčastní alespoň jednoho semináře zaměřeného na environmentální výchovu

Metody hodnocení k 2.1.1

- Osvědčení o absolvování semináře
- Prezentace a předání poznatků a informací ze semináře
- Zápis z pedagogické rady o prezentaci a předání informací ze semináře

2.1.2 Účast provozních zaměstnanců na semináři zaměřeném na environmentálně odpovědný provoz v MŠ – do 6/2024

Prostředky k 2.1.2

- Zmapování konaných seminářů v dostupném okolí – průběžně do 8/2023
- Každý z provozních zaměstnanců se zúčastní v průběhu šk.roků 2021/2022 až 2023/2024 alespoň jednoho semináře zaměřeného na environmentálně šetrný provoz v MŠ

Metody hodnocení k 2.1.2

- Osvědčení o absolvování semináře
- Prezentace a předání poznatků a informací ze semináře
- Zápis z pedagogické rady o prezentaci a předání informací ze semináře

2.2 MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ EVVO

2.2.1 Vybavení školní zahrady kamenným koutkem – do 4/2024

Prostředky k 2.2.1

- Svolání porady k projednání vybavenosti školní zahrady kamenným koutkem – do 9/2023
- Výběr umístění kamenného koutku na školní zahradě – do 10/2023
- Zmapování trhu a oslovení dodavatelů – do 11/2023
- Výběr nejvýhodnější nabídky – do 1/2024
- Zajištění finančních prostředků – do 2/2024
- Oslovení rodičů ohledně pomoci při budování kamenného koutku – do 3/2023
- Realizace vybudování kamenného koutku – do 4/2024

Metody hodnocení k 2.2.1

- Doklad o zaplacení
- Fotodokumentace
- Článek do Vesteckých listů

2.2.2 Vybudování dřevěného koutku na školní zahradě – 11/2023

Prostředky k 2.2.2

- Svolání porady k projednání vybavení školní zahrady dřevěným koutkem – do 4/2023
- Výběr umístění vybudování dřevěného koutku na školní zahradě – do 5/2023
- Oslovení myslivců k dodání dřeva na vybavení spojovací chodby – do 5/2023
- Oslovení rodičů ohledně pomoci při budování dřevěného koutku – do 10/2023
- Vybudování dřevěného koutku na školní zahradě – do 11/2023

Metody hodnocení k 2.2.2

- Doklad o zaplacení nebo Darovací smlouva
- Fotodokumentace
- Článek do Vesteckých listů

2.2.3 Vybavení všech tříd metodickými publikacemi a knihami s environmentální tematikou – do 6/2023

Prostředky k 2.2.3

- Svolání porady k projednání vybavení tříd metodickými publikacemi a knihami s environmentální tematikou – do 3/2023
- Výběr metodických publikací a knih s environmentální tematikou – do 4/2023
- Zajištění finančních prostředků – do 5/2023
- Zakoupení metodických publikací a knih s environmentální tematikou – do 6/2023

Metody hodnocení k 2.2.3

- Doklad o zaplacení
- Fotodokumentace
- Zájem/nezájem dětí a pedagogů o využívání knih a metodických publikací s environmentální tematikou

2.2.4. Oslovení možných sponzorů k zajištění financování naplánovaných EVVO projektů – každoročně

Prostředky k 2.2.4

- Svolání porady k oslovení sponzorů – každý srpen v přípravném týdnu
- Výběr možných sponzorů – každý rok do konce září
- Pověření dvou pedagogů k oslovení vybraných sponzorů – každý rok do konce října
- Oslovení sponzorů – průběžně
- Výroba vánočních přáníček pro sponzory – každý prosinec
- Pozvání sponzorů na akce pořádané mateřskou školou – průběžně dle akcí

Metody hodnocení k 2.2.4

- Darovací smlouva
- Sponzorský dar
- Fotodokumentace

2.3 ZAVEDENÍ DALŠÍCH OPATŘENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNĚ ODPOVĚDNÝ PROVOZ ŠKOLY

2.3.1. Dodržování ekologického provozu MŠ – průběžně do 6/2024

Prostředky k 2.3.1

- Třídění odpadu ve třídách (papír, plast) – průběžně každý den během roku
- Třídění odpadu provozními zaměstnanci (papír, plast, nápojové kartony, kompostér) - průběžně každý den během roku
- Používání ekologicky šetrných úklidových prostředků – průběžně během roku
- Šetření vodou – průběžně každý den během roku
- Šetření elektrickou energií – průběžně každý den během roku
- Poučení dětí o třídění odpadu, šetření vodou a elektrickou energií – vždy na začátku školního roku
- Poučení zaměstnanců o třídění odpadu, šetření vodou, šetření elektrickou energií – vždy před zahájením školního roku, tzn. v přípravném týdnu

Metody hodnocení k 2.3.1

- Faktury za energii, vodu a odpady
- Využívání kontejnerů na odpad ve třídách (papír, plast)

2.4 ROZVOJ SPOLUPRÁCE S OKOLÍM V OBLASTI EVVO

2.4.1 Rozšíření spolupráce s organizacemi – průběžně do 6/2024

Prostředky k 2.4.1

- Svolání porady k projednání možné spolupráce s místními organizacemi (Myslivecké sdružení Jesenice Vestec, Agro Jesenice a dalších) – do 1/2022
- Pověření tří pedagogů k oslovení vybraných organizací – průběžně do 3/2024
- Navázání spolupráce s organizací EKO-KOM – do 3/2022
- Návštěva myslivců v mateřské škole nebo návštěva u myslivců v klubovně – do 12/2024
- Navázání spolupráce s lektory EVVO (uspořádání semináře v MŠ Vestec) – do 6/2024

Metody hodnocení k 2.4.1

- Fotodokumentace
- Uveřejnění článku ve Vesteckých listech
- Informace o spolupráci na webových stránkách školy

2.4.2 Prohloubení spolupráce s rodiči - průběžně do 6/2024

Prostředky k 2.4.2

- Oslovení rodičů se žádostí o pomoc při vybudování kamenného koutku na školní zahradě – do 3/2023
- Oslovení rodičů se žádostí o pomoc při vybudování dřevěného koutku na školní zahradě – do 10/2023
- Pořádání akcí pro rodiče a děti (Zamykání rybníka spojené s lampionovým průvodem, Den Země, Mořena, – průběžně každý rok
- Úkoly pavoučka Duháčka (úkoly, hádanky zaměřené na EVVO) – pravidelně každý měsíc

Metody hodnocení k 2.4.2

- Fotodokumentace
- Uveřejnění článků z konaných akcí ve Vesteckých listech
- Vyhodnocení úkolů pavoučka Duháčka v jednotlivých třídách, celoroční zhodnocení na Zahradní slavnosti – každý červen

2.4.3. Uveřejňování článků v místních Vesteckých listech

Prostředky k 2.4.3

- Pověření jednoho nebo dvou pedagogů k napsání článků a fotodokumentace k dění v mateřské škole vždy jednou za čtvrt roku – do 10/2021
- Napsání článků a následné zaslání včetně fotografií do termínu uzávěrky

Metody hodnocení k 2.4.3

- Uveřejněné články a fotografie ve Vesteckých listech
- Zpětná vazba zaměstnanců mateřské školy na přečtené články

Hodnocení realizace ŠP EVVO

Aktualizovaný Školní program EVVO je sestaven na 3 roky. Jeho součástí budou tzv. roční plány EVVO, které budou konkretizovat jednotlivé akce a činnosti EVVO.

Dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle budou naplňovány kmenovými pedagogy v rámci Třídních vzdělávacích programů za metodické podpory koordinátora EVVO. Hodnocení naplňování cílů bude průběžně hodnoceno po každém ukončení etapy ročního období, tj. 4x do roka písemnou formou na Hodnoticím listě. Roční plán bude zhodnocen koordinátorem EVVO po ukončení každého školního roku písemnou formou.

Organizační cíle budou vyhodnocovány vždy na konci školního roku koordinátorem EVVO písemnou formou.

	TVP Integrované bloky	<u>Podtémata</u>	<u>Oblasti EVVO</u>	<u>Program EVVO: "Pavoučkův život v ročních obdobích"</u>
<p>ŠVP MŠ Vestec: <i>"Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce"</i> <i>Robert Fulghum</i> aneb <i>"S pavoučkem Duháčkem poznáváme svět od jara do zimy."</i></p>	<p>PODZIM (září + říjen + listopad)</p>	<p>Seznámení s kamarády, Poznávání nového kolektivu, Seznámení s prostředím MŠ, Vytváření pravidel, Hygienické návyky, Režim dne v MŠ, Charakteristické znaky podzimu, Podzimní sklizeň, Vestecský rybník, Drakiáda, Podzimní listy, Podzimní les, Ptáci u krmítka, Příprava volně žijících zvířat na zimou, Diagnostika</p>	<p>Charakteristické znaky podzimu, Podzimní sklizeň, Vestecský rybník, Drakiáda, Podzimní listy, Podzimní les, Ptáci u krmítka, Příprava volně žijících zvířat na zimou</p>	<p>Pavoučkův život v ročních obdobích</p>
	<p>ZIMA (prosinec + leden + únor)</p>	<p>Adventní čas, Mikuláš, Vánoční tradice, Vánoční besídky, Tři králové, Časové pojmy, Charakteristické znaky zimy, Zimní sporty, Sněhuláci- aneb zimní radovánky, Zimní oblékání, Naše tělo, Zdraví-zdravá životospráva, Smysly, Emoce, Pohádky- pohádkové bytosti, Masopust</p>	<p>Vánoční tradice, Tři králové, Časové pojmy, Charakteristické znaky zimy, Sněhuláci, Masopust</p>	<p>Pavoučkův život v ročních obdobích</p>

	<p>JARO (březen + duben)</p>	<p>Můj domov, vesnice x město-místo kde žiji, Velikonoce-velikonoční tradice, Povolání, Charakteristické znaky jara, Jarní květiny, Domácí zvířata, Mlád'ata, Ekologie (Den Země), Multikultura, Vesmír, Doprava, Těšíme se do školy</p>	<p>Velikonoce-velikonoční tradice, Charakteristické znaky jara, Jarní květiny, domácí zvířata, Mlád'ata, Ekologie (Den Země)</p>	<p>Pavoučkův život v ročních obdobích</p>
	<p>LÉTO (květen + červen)</p>	<p>Svátek matek, Rodina, Celé Česko čte dětem, Charakteristické znaky léta, Život v trávě - hmyz, Zvířata v ZOO (exotická zvířata), Bezpečně na prázdniny, Diagnostika</p>	<p>Charakteristické znaky léta, Život v trávě - hmyz, Zvířata v ZOO (exotická zvířata)</p>	<p>Pavoučkův život v ročních obdobích</p>